

نشانه‌هایی از اروپایی که نمی‌خواهد کورکورانه از رهبری ایالات متحده پیروی کند

ساز ناکوک در اردوگاه غربی

دیدگاه

عماد هلاّت

نهاده‌ها و سازمان‌های بین‌المللی و مطرح کردن حقوق بشر به دنبال ایجاد نظمی مبتنی بر لیبرال دموکراسی یا حداقل پذیرش این نظم توسط سایر بازیگران بوده است. برای این امر، غربی‌ها هزینه‌های مختلفی برای حفظ اردوگاه خود داده‌اند که بتوانند با وجود اختلاف در تاکتیک‌ها، در راهبردها با هم مشترک باشند. این اشتراکات در دوره پس از جنگ سرد به اوج خود رسید که اتحادیه اروپا سمبل این انسجام بود. کشورهای اروپایی به حدی به دنبال همکاری بودند که با سرریز شدن مباحث اقتصادی از جنگ جهانی دوم، جنگ‌ها بنابر تعریف غربی‌ها در جنوب و جنگ‌های شمال-جنوب و یا جنوب-جنوب بوده است. بنابراین اردوگاه غربی با تشکیل

اردوگاه به‌رغم اهداف مشترک در طول سال‌های اخیر، تاکتیک‌های مختلفی را در پیش گرفت که سرانجام به نگاه متفاوت و حتی راهبردهای متفاوت رسید و در آینده نیز این اختلافات بیشتر خواهد شد. اتحادیه اروپای غربی، دیگر همان اتحادیه سال ۱۹۹۲ نیست و ساز ناکوک کشورها به صدا آمده است؛ دیگر در اولویت‌بندی بین اتحادیه و منافع ملی، اتحادیه در رأس قرار نمی‌گیرد و برای این امر یا به تعبیری شورش غربی نمونه‌هایی می‌توان ذکر کرد.

۱-گرگیزت (خروج انگلیس از اتحادیه اروپا)

در رأی‌گیری عمومی که در سال ۲۰۱۶ برگزار شد، ۵۲ درصد در مقابل ۴۸ درصد به خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا

رأی دادند. این امر در نقطه مقابل طرح اروپای مشترک و ایجاد یک هویت اروپایی مشترک قرار می‌گیرد. انگلیس از اینکه باید هزینه‌های سایر کشورهای اروپایی را بدهد، به ستوه آمده بود؛ دخل و خرج انگلیس با اتحادیه اروپا همخوانی نداشت و این کشور در ازای هزینه‌هایی که صرف کرده، عایدی قابل توجهی نداشته است. بنابراین انگلیس منافع ملی را بر منافع جمعی اتحادیه اروپا ترجیح داد و از روز اول ژانویه ۲۰۲۱ تعرفه‌های گمرکی بین انگلیس و کشورهای اتحادیه اروپا را به صفر رساند. دو طرف روی حفظ مقررات مشابه برای ایجاد فضای رقابتی و عادلانه یا به اصطلاح «زمین بازی هموار» توافق کردند. به این ترتیب مثلاً دولت انگلیس نمی‌تواند یارانه یا معافیت مالیاتی ویژه‌ای به شرکت‌های انگلیسی بدهد. دو طرف همچنین روی حفظ مقررات مشترک در زمینه حمل و نقل و حفظ حقوق بازرگانان تأکید کردند.

در زمینه همکاری امنیتی، اروپا شرط رعایت حقوق بشر را قرار داده است به این ترتیب که این همکاری‌ها تا زمانی ادامه خواهد یافت که انگلیس به رعایت حقوق بشر در داخل کشور متعهد باقی بماند. همکاری‌های دفاعی در این سند مورد توافق قرار نگرفته؛ عمدتاً به دلیل اینکه انگلیس تمایلی به گفت‌وگو در این زمینه نداشت. همچنین همکاری مشترک در زمینه سیاست خارجی نیز با خروج انگلیس از اتحادیه اروپا به پایان رسید؛ به طوری که هیچ همکاری مشترک در عرصه سیاست خارجی از جمله امکان تحریم مشترک یک کشور ثالث وجود نخواهد داشت.

هرچند بریتانیا هنوز شریکی مطمئن برای ایالات متحده و همراه با سیاست‌های این کشور است و نمونه این هماهنگی را در تحریم‌های روسیه و ارسال سلاح به اوکراین می‌توان مشاهده کرد، اما هزینه‌های تأمین

جنگ در مقابل سایر شرکا بسیار ناچیز است. ۵۳۰ میلیون دلار برای کمک‌های نظامی و بشردوستانه به اوکراین تسلیح شده و در نظر دارد در آینده نزدیک این میزان کمک‌ها را افزایش دهد. ۲۵۰ میلیون دلار از این

کمک‌ها تسلیحاتی بوده که طی آن انگلیس موشک، تانک، خودروهای زرهی و حتی موشک‌های ضد ناو تحویل ارتش اوکراین داده است. (آمار مربوط به اوایل جنگ است) طبق آنچه در رسانه‌های غربی مطرح شده، کمک‌های انگلیس به بحران اوکراین تا پایان سال میلادی قبلی مقرر بود به ۲٫۵ میلیارد پوند برسد (بخشی از کمک‌ها هنوز پرداخت نشده است).

۲-ساز ناکوک فرانسه و برخی کشورهای اروپایی

فرانسه پس از جنگ جهانی اول و دوم به ویرانه تبدیل شد، اما با کمک غربی‌ها و ایالات متحده به دنبال جبران خسارت‌های جنگ بود. فرانسه همواره خود را به عنوان قدرت بزرگ می‌دانست و در طول جنگ سرد بر این اساس ایفای نقش کرد و به سمت هسته‌ای شدن رفت. با توجه به صیغه استعماری این کشور در آفریقا و خاورمیانه، در بحران‌ها و جنگ‌های مختلف، ساز ناکوک اردوگاه غربی‌ها به حساب می‌آمد که نمونه آن، تحولات پس از تحریم عراق در دهه ۹۰ میلادی و مخالفت در شورای امنیت با حمله به عراق و عدم همراهی با آمریکا بوده است. در تحولات بهار عربی، فرانسه نگاه متفاوتی به تحولات داشته و با حوزه نفوذ خود به‌خصوص در شمال آفریقا به گونه متفاوتی با سایر کشورهای اروپایی رفتار کرد که نمونه ساز آن، رفتار در قبال تحولات تونس و لیبی بود. در سال‌های اخیر هم فرانسه به دنبال تشکیل حوزه دفاعی مستقل از آمریکا در اروپا بود. در دوره مکرون این کشور بیشتر به سمت منافع ملی و یا منافع اروپایی در مقابل منافع امریکایی گام برداشت. در سفر اخیر امانوئل مکرون به چین، وی گفت که اروپا نمی‌تواند کورکورانه از رهبری ایالات متحده پیروی کند و باید به «درگیری در بحران‌هایی که مربوط به ما نیست» اجتناب کند.

البته این جمله، تنها سخن فرانسه نیست؛ بلکه بسیاری از کشورهای اروپایی نظری دارند، اما شاید جرأت بیان آن را ندارند. در رأس آنها فرانسه نمی‌خواهند ناتو در درگیری ایالات متحده

در سفر اخیر امانوئل مکرون به چین، وی گفت «اروپا نمی‌تواند کورکورانه از رهبری ایالات متحده پیروی کند» و باید از «درگیری در بحران‌هایی که مربوط به ما نیست» اجتناب کند.

البته این جمله، تنها سخن فرانسه نیست؛ بلکه بسیاری از کشورهای اروپایی چنین نظری دارند، اما شاید جرأت بیان آن را ندارند. در رأس آنها فرانسه نمی‌خواهند ناتو در درگیری ایالات متحده

با چین، شریک آمریکا در این نزاع باشند؛ چون خود را بازنده آن می‌دانند

متحده با چین، شریک آمریکا در این نزاع باشند؛ چون خود را بازنده آن می‌دانند. آمارهای اتحادیه اروپا نشان می‌دهد که از سال ۲۰۲۰ تا پایان سال گذشته میلادی، واردات ۲۷ عضو این اتحادیه از چین با جهشی ۶۲ درصدی به ۶۲۶ میلیارد یورو اوج گرفته است، در حالی که صادرات اتحادیه اروپا به چین تنها ۱۳ درصد رشد کرده و به رقم ۲۳۰ میلیارد یورو رسیده است. آمارهای گمرکی چین نشان می‌دهد که طی سال گذشته میلادی ۴۵ میلیارد دلار صادرات و ۳۵ میلیارد دلار واردات از فرانسه داشته است.

آمارهای اتحادیه اروپا نیز نشان می‌دهد که این اتحادیه در تأمین سنگ «لیتیوم» که در ساختن باتری خودروهای برقی کاربرد دارد، ۹۷ درصد به چین وابسته است و این وابستگی در مورد منیزیم که آن هم در تولید باتری خودروها کاربرد دارد، ۹۳ درصد است. آمارهای گمرکی چین نشان می‌دهد، کل صادرات کالای این کشور به بازارهای جهانی در سال گذشته میلادی به ۳٫۶ تریلیون دلار رسیده، اما وارداتش تنها کمی بیش از ۲٫۷ تریلیون دلار بوده است. بدین ترتیب، تراز تجاری چین با جامعه جهانی بشدت به نفع این کشور است و به نظر نمی‌رسد تمایلی به کاهش شکاف واردات و صادرات داشته باشد. این وضعیت برای تجارت چین و آمریکا نیز دست‌کمی از اروپا ندارد. چین سال گذشته ۵۸۱ میلیارد دلار صادرات به ایالات متحده آمریکا داشت، اما تنها کمتر از ۱۸۰ میلیارد دلار واردات از این کشور انجام داد. شکاف تراز تجاری چین و آمریکا نیز طی یک دهه گذشته مانند اروپا بشدت به نفع چین شده است.

۳-آلمان و بحران اوکراین

تا قبل از بحران اوکراین، آلمان در بین کشورهای اروپایی به دلیل وابستگی به انرژی روسیه، بیشترین و بهترین روابط ایالات متحده، بحران اوکراین شد، در نتیجه توسعه‌طلبی‌های ناتو باعث شد که روابط روسیه و آلمان در بدترین شرایط قرار بگیرد. هرچند ژرمن‌ها سعی می‌کنند که کمک‌های نظامی پیشرفته خود را در مقابل ماشین جنگی

نقش آفرینی فعال چین در تحولات بین الملل

آمارهای اتحادیه اروپا نشان می‌دهد که از سال ۲۰۲۰ تا پایان سال گذشته میلادی، واردات ۲۷ عضو این اتحادیه از چین با جهشی ۶۲ درصدی به ۶۲۶ میلیارد یورو اوج گرفته است، در حالی که صادرات اتحادیه اروپا به چین تنها ۱۳ درصد رشد کرده و به رقم ۲۳۰ میلیارد یورو رسیده است. آمارهای گمرکی چین نشان می‌دهد که طی سال گذشته میلادی ۴۵ میلیارد دلار صادرات و ۳۵ میلیارد دلار واردات از فرانسه داشته است.

این وضعیت برای تجارت چین و آمریکا نیز دست‌کمی از اروپا ندارد. چین سال گذشته ۵۸۱ میلیارد دلار صادرات به ایالات متحده آمریکا داشت، اما تنها کمتر از ۱۸۰ میلیارد دلار واردات از این کشور انجام داد. شکاف تراز تجاری چین و آمریکا نیز طی یک دهه گذشته مانند اروپا بشدت به نفع چین شده است.

نقش آفرینی فعال چین در تحولات بین الملل

آمارهای اتحادیه اروپا نشان می‌دهد که از سال ۲۰۲۲ تا باغ ۱۹٫۹ میلیارد دلار بود. اگرچه از زمان پس از جنگ سرد تاکنون، این میزان، بیشترین مقدار کمک نظامی است که هر کشوری به یک کشور ذینفع ارائه کرده، اما تنها ۲٫۳ درصد از کل هزینه‌های نظامی ایالات متحده را تشکیل می‌دهد. در سال ۲۰۲۲، ایالات متحده ۲۹۵ میلیارد دلار به عملیات نظامی و تعمیر و نگهداری، ۲۶۴ میلیارد دلار به تهیه و تحقیق و توسعه و ۱۶۷ میلیارد دلار به پرسنل نظامی اختصاص داد.

هزینه‌های نظامی غربستان‌های (پنجمین کشور با هزینه نظامی بالا) ۱۶ درصد افزایش یافت و به حدود ۷۵۰ میلیارد دلار رسید که اولین افزایش آن از سال ۲۰۱۸ به حساب می‌آید.

هزینه‌های نظامی نچریه پس از افزایش ۵۶ درصدی در سال ۲۰۲۱، با ۳۸ درصد کاهش به ۳۱ میلیارد دلار رسید. هزینه‌های نظامی اعضای ناتو هم در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۱۲۲۲ میلیارد دلار بود که ۰٫۹ درصد بیشتر از سال ۲۰۲۱ است. بریتانیا با ۶۸٫۵ میلیارد دلار بالاترین هزینه نظامی را در اروپای مرکزی و غربی داشت که حدود ۲٫۵ میلیارد دلار آن (۳٫۶ درصد) کمک نظامی مالی به اوکراین بوده است.

در سال ۲۰۲۲ هزینه‌های نظامی ترکیه برای سومین سال متوال کاهش یافت و به ۱۰٫۶ میلیارد دلار رسید که کاهش ۲۶ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ را نشان می‌دهد. هزینه‌های نظامی ایالات متحده در سال ۲۰۲۲ ۸۸٫۰ درصد افزایش یافت و به یک میلیارد دلار رسید این علی‌ه جمبه ازآدیدخش خلق تیکری در شمال کشور بود. به نظر می‌رسد طبق گزارش مرکز بین‌المللی صلح استکهلم، هزینه‌های نظامی در جهان نسبت به سال‌های گذشته به شدت افزایش پیدا کرده است و نکته باز در این افزایش هزینه‌ها مربوط به اروپای غربی است.

افزایش هزینه‌های نظامی در کشورهای دیگر

افزایش مخارج نظامی جهان در سال ۲۰۲۲ به‌دلیل تأثیرات تورم کاهش یافته و در بسیاری از کشورها به سطحی رسید که به مدت دهه‌ها پیش از این مشاهده نشده بود. به‌صورت اسمی (یعنی در قیمت‌های جاری بدون تعدیل تورم)، هزینه کل جهانی ۶٫۵ درصد افزایش یافت.

هند با ۸۱٫۴ میلیارد دلار هزینه نظامی، چهارمین کشور در جهان در این حوزه است؛ یعنی ۶درصد بیشتر از هزینه‌های این کشور در سال ۲۰۲۱. در سال ۲۰۲۲ هزینه‌های نظامی غربستان‌های (پنجمین کشور با هزینه نظامی بالا) ۱۶ درصد افزایش یافت و به حدود ۷۵۰ میلیارد دلار رسید که اولین افزایش آن از سال ۲۰۱۸ به حساب می‌آید.

هزینه‌های نظامی نچریه پس از افزایش ۵۶ درصدی در سال ۲۰۲۱، با ۳۸ درصد کاهش به ۳۱ میلیارد دلار رسید. هزینه‌های نظامی اعضای ناتو هم در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۱۲۲۲ میلیارد دلار بود که ۰٫۹ درصد بیشتر از سال ۲۰۲۱ است. بریتانیا با ۶۸٫۵ میلیارد دلار بالاترین هزینه نظامی را در اروپای مرکزی و غربی داشت که حدود ۲٫۵ میلیارد دلار آن (۳٫۶ درصد) کمک نظامی مالی به اوکراین بوده است.

در سال ۲۰۲۲ هزینه‌های نظامی ترکیه برای سومین سال متوال کاهش یافت و به ۱۰٫۶ میلیارد دلار رسید که کاهش ۲۶ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۱ را نشان می‌دهد. هزینه‌های نظامی ایالات متحده در سال ۲۰۲۲ ۸۸٫۰ درصد افزایش یافت و به یک میلیارد دلار رسید این علی‌ه جمبه ازآدیدخش خلق تیکری در شمال کشور بود. به نظر می‌رسد طبق گزارش مرکز بین‌المللی صلح استکهلم، هزینه‌های نظامی در جهان نسبت به سال‌های گذشته به شدت افزایش پیدا کرده است و نکته باز در این افزایش هزینه‌ها مربوط به اروپای غربی است.

طبق گزارش مرکز بین‌المللی صلح

بین‌المللی صلح، هزینه‌های دولتی‌ها برای اولین بار از سال ۱۹۸۹ همزمان با پایان جنگ سرد، فراتر رفت و ۳۰ درصد بیشتر از سال ۲۰۱۳ بود. پس از تهاجم روسیه به اوکراین در ۲۰۲۲، دولت‌ها به طور قابل توجهی هزینه‌های نظامی خود را افزایش دادند، در حالی که برخی دیگر اعلام کردند

برخی دیگر اعلام کردند

که قصد دارند

سطح هزینه‌ها

را به مدت

حد اکثر یک

دهه افزایش

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

دهند

غرب با نظامی گری خود، امنیت جهان را به خطر انداخته است

طبق گزارش مرکز بین‌المللی صلح، «هزینه‌های نظامی دولت‌های اروپای مرکزی و غربی در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۳۴۵ میلیارد دلار بوده است. درواقع، هزینه‌های این دولت‌ها برای اولین بار از سال ۱۹۸۹ همزمان با پایان جنگ سرد، فراتر رفت و ۳۰ درصد بیشتر از سال ۲۰۱۳ بود. پس از تهاجم روسیه به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲، دولت‌ها به طور قابل توجهی هزینه‌های نظامی خود را افزایش دادند، در حالی که برخی دیگر اعلام کردند که قصد دارند سطح هزینه‌ها را به مدت حداکثر یک دهه افزایش دهند.» حمله به اوکراین تأثیر فوری بر تصمیمات مربوط به هزینه‌های نظامی در اروپای مرکزی و غربی داشت. طبق داده‌های مرکز بین‌المللی صلح برخی از شدیدترین افزایش‌ها در کشورهای ذیل بوده است: «فنلاند (+۳۶ درصد)، لیتوانی (+۲۷ درصد)، سوئد (+۲۴ درصد) و لهستان (+۱۱ درصد)».

نگاهی به گزارش مرکز بین‌المللی صلح استکهلم از روند تسلیحاتی جهان

باغ اروپا به «جنگ وحشی»

تبدیل شده است

گزارش تحلیلی

گروه سیاست

ایجاد کند.» اگرچه او پس از فشارهای رسانه‌ای، مجبور به عذرخواهی شد، اما لزوم است به مدعای وی نگاهی بیندازیم و ببینیم که واقعیت چیست؟ بعد از فروپاشی شوروی، اروپای غربی حجم خرید تسلیحاتی خود را به شدت کاهش داد و به سمت فروش تسلیحات گام برداشت. نتیجه فروش تسلیحات اروپایی و امریکایی، جنگ‌های خانمانسوز در مناطق مختلف جهان از جمله خاورمیانه و آفریقا بود. اکنون طبق گزارش مرکز بین‌المللی صلح استکهلم، باغ اروپا به جنگ تبدیل شده است. در گزارش این مرکز که در آوریل ۲۰۲۳ (۴ اردیبهشت سال جاری) منتشر شد، آمده

است؛ مجموع هزینه‌های نظامی جهانی در سال ۲۰۲۲ به میزان واقعی ۳٫۷ درصد افزایش یافت و به بالاترین حد خود یعنی ۲۲۴۰ میلیارد دلار رسید. هزینه‌های نظامی اروپا شدیدترین افزایش سالانه خود را در حداقل ۳۰ سال گذشته داشته است. براساس داده‌های جدید مربوط به ایالات متحده، چین و روسیه ۵۶ درصد از هزینه‌های این حوزه کل جهان را به خود اختصاص داده‌اند.

حمله به اوکراین و تنش‌ها در شرق آسیا باعث افزایش هزینه‌ها می‌شود

هزینه‌های نظامی جهان برای هشتمین